

Täydennysistutus

Kuva: © Sami Karppinen.

Kuvaus

Täydennysistutusta voidaan käyttää liian harvan taimikon saattamiseksi riittävään kasvatustiheyteen. Taimimäärä ja mahdollinen täydennysistutustarve on syytä määrittää inventoimalla istutustaimikot heti ensimmäisen kasvukauden jälkeen sekä kylvetyt ja luontaisesti uudistetut alat kolmannen kasvukauden jälkeen.

Täydennysistutus kallista

Täydennysistutus voi olla tarpeen, jos huomattava määrä taimista on tuhoutunut tai uudistusala on taimettunut hyvin epätasaisesti. Täydennysistutus on kallis toimenpide. Taloudellisinta se on tuoreeseen muokkausjälkeen ja rajatulle alueelle tehtynä.

Toteutus

Täydennysistutuksen toteutus

Taimikon tasaisen kehityksen varmistamiseksi täydennysistutus on syytä tehdä kookkailla taimilla. Taimet tulee istuttaa avoimeen maanmuokkausjälkeen, jossa pintakasvillisuus ei välittömästi haittaa taimien kehitystä. Täydennysistutuksen onnistumisen edellytykset ja taloudellinen kannattavuus heikkenevät jo muutamassa vuodessa uudistamisesta.

Uusintaviljelyn tarpeen määrittely

Uusintaviljelyä tulee harkita, jos kehityskelpoisten taimien määrä on selvästi alhaisempi kuin lakisääteinen vähimmäisvaatimus. Havupuuviltaisten taimikoiden lakisääteinen vähimmäistiheys on 1 500 tainta hehtaarilla, pohjoisessa Suomessa 1 200 tainta hehtaarilla, ja lehtipuuviltaisten taimikoiden 1 100 tainta hehtaarilla. Uudistusalalle on saatava vähintään 50 cm:n pituinen taimikko, eteläisessä Suomessa 10 vuoden, keskisessä Suomessa 15 vuoden ja pohjoisessa Suomessa 20 vuoden kuluessa uudistushakkuusta.

Hieskoivu on kasvatuskelpoinen puulaji turvemaidella, kangasmaiden soistuneissa osissa ja tiiviillä savi- tai hiesuvaltaisilla mailla. Muilla kasvupaikoilla hieskoivua voi olla taimikon täydentävänä puulajina pohjoisen Suomen alueella enintään 50 % ja muualla Suomessa enintään 20 % hyväksyttävistä taimista.

Lain vaatimukset metsänuudistamisessa

Metsälaki ei aseta rajoitetta sille, milloin metsän uudistushakkuu voidaan tehdä. Metsälaki kuitenkin velvoittaa, että metsä uudistetaan uudistushakkuun jälkeen. Velvoite täyttyy, kun määräaikaan mennessä (taulukko) uudistusalalla on ainakin vähimmäismäärä keskipituudeltaan vähintään 50 cm:n mittaisia kasvatuskelpoisia taimia.

Metsälain mukaiset määräajat taimikon syntymiselle ja taimien vähimmäismäärät.

	Aika hakkuun päättymisestä, enintään vuotta	Havupuuvaltaiset, taimia vähintään kpl/ha	Lehtipuuvaltaiset, taimia vähintään kpl/ha
Eteläinen Suomi	10	1 500	1 100
Keskinen Suomi	15	1 500	1 100
Pohjoinen Suomi	20	1 200	1 100
Suojametsäalue	25	1 200	1 100

Uudistamisvelvoitteen edellyttämät taimimäärät alueittain.

Puuntuotannollisesti vähätuottoiset ojitetut turvemaat

Metsälain mukainen uudistamisvelvoite ei koske ojitetuja turvemaita, jotka luokitellaan jouto- tai kitumaiksi. Niille tulee jättää vähintään 20 puuta hehtaarille monimuotoisuuden edistämiseksi. Korjuun jälkeen tällaiset turvemaat voidaan jättää ilman aktiivisia toimenpiteitä ennallistumaan.

Myös perinneympäristöt ja ne ojitetut turvemaat, jotka ovat alun perin olleet avosoita tai erittäin harvapuustoisia soita, voi jättää uudistamatta. Tämä edellyttää kuitenkin aktiivisia ennallistamistoimenpiteitä ja Suomen metsäkeskuksen hyväksymän ennallistamissuunnitelman. Turvemaiden ennallistamistoimenpiteisiin sisältyy haihduttavan puuston poistoa ja luontaisen vesitalouden palauttamista ojia tukkimalla.

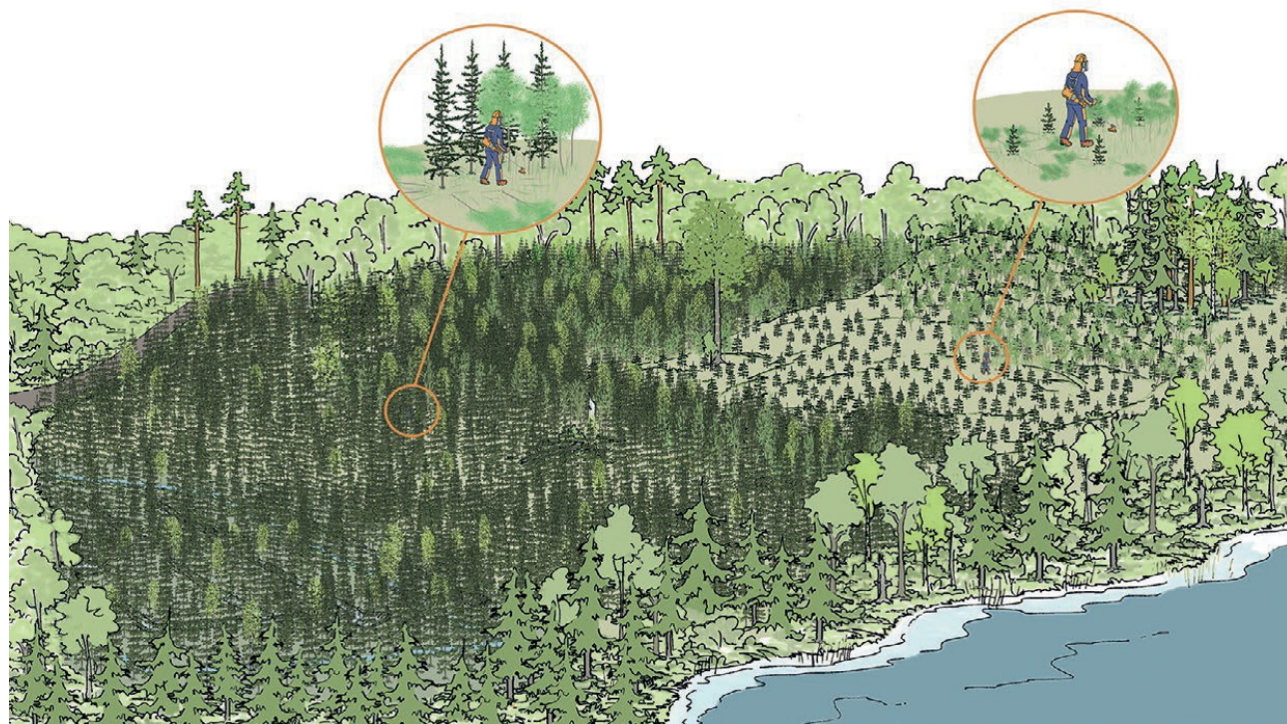
Taloudelliset edellytykset sille, että heikkotuottoiselta ojitetulta turvemaalta on perusteltua korjata puut: [\[1\]](#)

- hakkuukertymä on yli 20 m³/ha (ainespuu) tai yli 30 m³/ha (aines+energiapuu)
- edellä mainitulla vähimmäiskertymillä leimikon koko vähintään 5 ha, 40 m³/ha kertymällä 3 ha

rungon keskikoko on hakkuukertymästä riippuen vähintään 20–60 litraa.

Sanasto

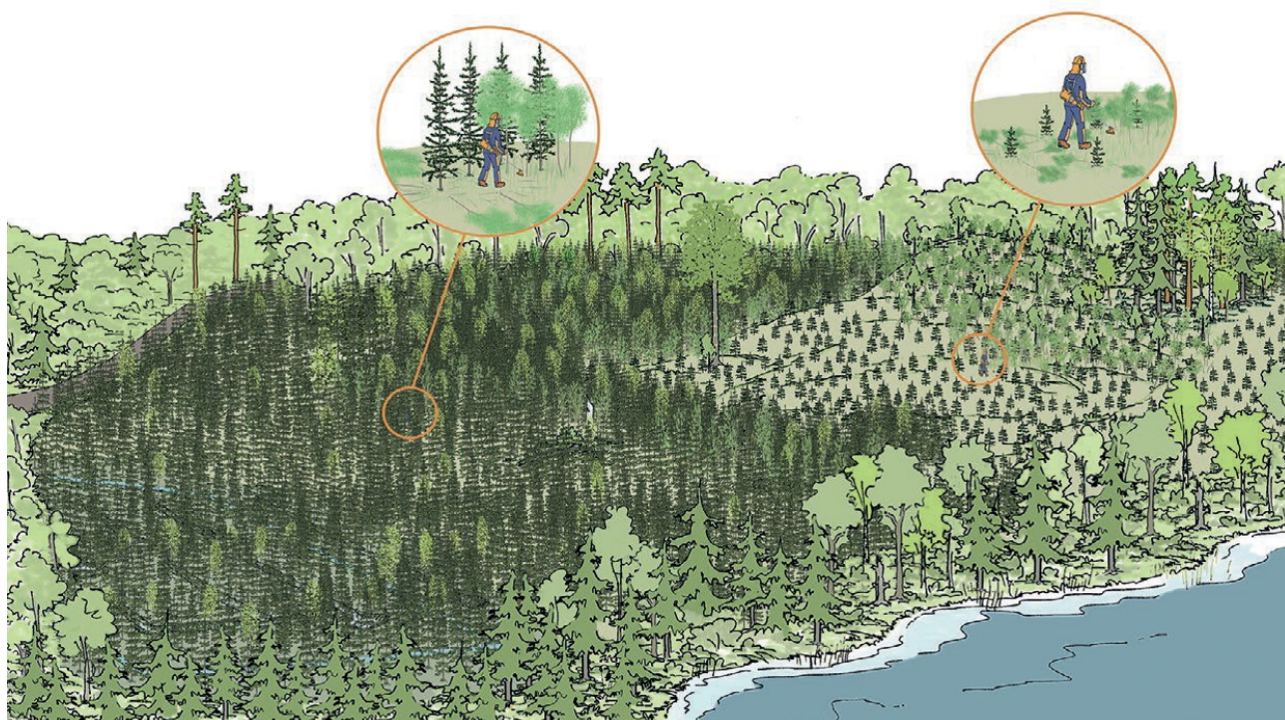
Taimikonhoito

Esimerkki kuusentaimikoista, joista toinen on noin metrin pituista ja toinen noin kolmemetristä. Nuoremmassa taimikossa tehdään varhaisperkausta, jossa poistetaan kuusten kasvua haittaava lehtipuuvesakko. Vanhemmassa taimikossa tehdään taimikonharvennusta, jossa puuston tiheys säädetään tavoitteen mukaiseksi. Kummassakin tapauksessa huolehditaan riittävästä lehtipuuosuudesta, monimuotoisuudelle arvokkaista puista ja pensaista sekä kierretään säästöpuuryhmät ja riistatiheiköt. Kuva: © Juha Varhi.

Taimikonhoidon toimenpiteitä ovat taimikon varhaishoito ja taimikonharvennus.

Taimikon varhaishoito

Esimerkki kuusentaimikoista, joista toinen on noin metrin pituista ja toinen noin kolmemetristä. Nuoremmassa taimikossa tehdään varhaisperkausta, jossa poistetaan kuusten kasvua haittaava lehtipuuvesakko. Vanhemmassa taimikossa tehdään taimikonharvennusta, jossa puuston tiheys säädetään tavoitteen mukaiseksi. Kummassakin tapauksessa huolehditaan riittävästä lehtipuuosuudesta, monimuotoisuudesta arvokkaista puista ja pensaista sekä kierretään säästöpuuryhmät ja riistatiheiköt. Kuva: © Juha Varhi.

Taimikon varhaishoitoon kuuluvia työlajeja ovat heinäntorjunta, täydennysviljely ja taimikon varhaisperkaus.

Täydennysistutus

Täydennysistutus voi olla tarpeen, jos taimia on huomattavasti tuhoutunut tai uudistusala on taimettunut epätasaisesti. Täydennysistutus tehdään kookkailla taimilla avoimeen muokkausjälkeen.

Täydennysistutusta voidaan käyttää liian harvan taimikon saattamiseksi riittävään kasvatustiheyteen. Taimimäärä ja mahdollinen täydennysistutustarve on syytä määrittää inventoimalla istutustaimikot heti ensimmäisen kasvukauden jälkeen sekä kylvetyt ja luontaisesti uudistetut alat kolmannen kasvukauden jälkeen.

Kirjallisuus

1. Kojola S., Niemistö P., Ihalainen A., Penttilä T. & Laiho R. 2013. Metsätaloudellisesti kannattamattomien ojitettujen suometsien tunnistaminen ja jatkokäytön arvioimisperusteet. Maa- ja metsätalousministeriölle laaditun selvityksen loppuraportti 10.10.2013